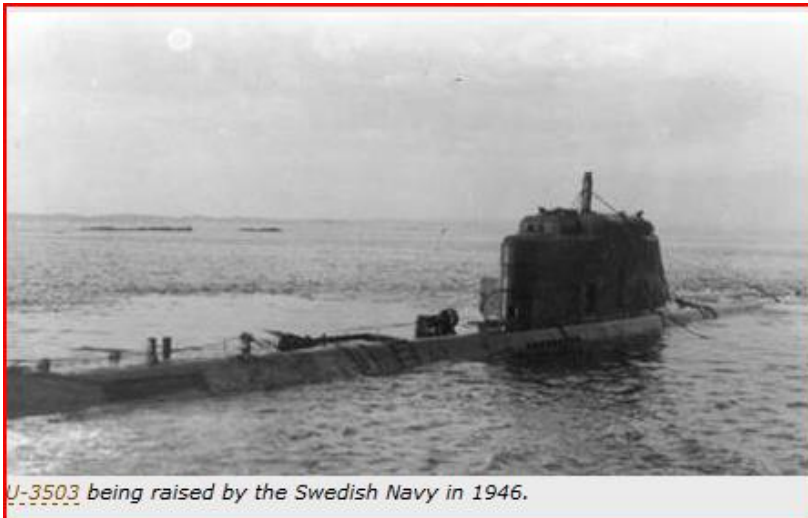

Ubåt U 3503

Den 6 maj 1945 kl 0750 inpasserade den tyska ubåten U 3503 på svenskt vatten och ankrade upp väster på Vrångö- se sjökortsutdrag och bild. (se de två sista sidorna).

Fartygschefen rapporterade haverier på avgasventil och styrmaskin samt att några besättningsmän var röskadade. Han önskade kvarligga för reparation.

Ubåten sattes under bevakning av jagaren Göteborg och svensk ubåtsexpertis sattes ombord för att fastställa omfattningen av haveriet. Det visade sig att utöver det havererade avgasröret var även vertikalrodret skadat.

U-3503 being raised by the Swedish Navy in 1946.

De svenska marina myndigheterna gav tillstånd till kl 1700. Därefter skulle ubåten avvisas.

Ubåtens chef Oberleutnant zur See Hugo Deiring, sammanträffade med den tyske generalkonsuln och begärde därefter hos

Chefen för Västkustens marindistrikt (CMDV) att få internera större delen av besättningen och därefter löpa ut och sänka fartyget utanför svensk territorialgräns. Han lovade även att inte vidtaga någon stridsåtgärd på svenskt vatten och erbjöd sig att låta en svensk officer att kontrollera att torpedtuberna var säkrade före avgången.

Deiring lovade också att inte sänka sitt fartyg förrän svar på hans framställan om internering hade kommit.

På MDV hade man uppfattningen att FC skulle göra allt för att hindra att ubåten föll i svenska händer. Ubåten var modern och tyskarna var särskilt angelägna om att torpedernas konstruktion ej avslöjades.

Interneringsbeslutet lät emellertid vänta på sig till den 8 maj:

Kl 2100 den 7 maj fick fartygschefen på jagaren Stockholm följande order:

1. En tysk ubåt till ankars väst Vrångö, har erhållit läkarhjälp för gasskadad personal. Begärt få avgå men kvarhållas i avvaktan på CM order.
2. 24-timmarsfristen utgår omkring kl 0800 i morgon, varför order om vidare förfarande kan förväntas dessförinnan.
3. Innan tillstånd att avgå erhållits, skall ubåten med alla medel förhindras därifrån. FC ub har dock inför tyska generalkonsuln givit sitt ord på att ej företaga något dessförinnan.
4. Stockholms gångberedskap en timma under natten. Om order dessförinnan ej ankommit, utlöper Stockholm i dagningen och ankrar i närheten av jagaren Göteborg.
5. Båda jagarna full stridsberedskap från dagningen.
6. Om svar från CM blir jakande är intet mer att göra.
7. Om svaret från CM blir nekande skall, innan svaret överbringas båda jagarna lätta och manövrera så, att alla stridsmedel kunna insättas men ej själva erbjuda mål för torpeder från ub.
8. Order om ubåtens kvarhållande kommer att framföras av Stabschefen som medföljer Stockholm ut eller kommer senare med Tb. Givetvis kan även radioorder ges till PC jagarna.
9. Överbringa dublettexemplaret av denna order till PC Gbg vid ankomsten.

S Fordgren/Stig Axelsson

Den 8 maj kl 0215 kastade jagaren Stockholm loss från rya Varvet med stabschefen vid MDV ombord.

Han hade ett brev från den tyske marirattachén till FC ub 3503. Vid 04-tiden var man framme vid ubåten och fartygschefen Deiring hämtades och fick sitt brev - som uppenbarligen innehöll CM beslut om internering (:?).

Deiring vägrade gå med på internering och ville i stället sänka fartyget och han begärde svar på sin hemställan härom.

Deiring fick då order att gå nordvärt till mera skyddad plats (Björköfjärden?) men även detta vägrade han.

I det läget ansåg sig CMDV tvungen att meddela ubåtschefen att "våld kommer att mötas med våld".

Vid 11-tiden den 8 maj fick FC Stockholm order att meddela den tyske ubåtschefen att han låg i vägen för våra övningar och därför med jagaren som eskort skulle förflytta sig till ro Björkö Huvud och ankra på grunt vatten.

Kl 1245 kom Deiring ombord på Stockholm och sa att han önskade bli internerad påföljande morgon den 9 maj men ändrade sig senare till kl 19d den 8 maj.

Vad som hände under eftermiddagen den 8 har jag svårt att få grepp om. Troligtvis var man under förflyttning från ankarplatsen utanför VR1UGÖ till Björköfjärden:

Kl 1722 meddelar Deiring att ubåten är i sjunkande tillstånd. Specialister från Göteborgseskaderns ubåtsflottilj sattes ombord och dessa fann att ubåten låg djupt och läckte kraftigt och man beslöt att sätta henne på grund vid TANNESKÄR (se sjökort).

Bottenventilerna på ubåten var öppnade:

Under tiden kom hjälpvedettbåten H 57 till platsen och hon gjorde upprepade försök att ta ubåten under bogsering men när H 57 kastade över bogserkabeln slängde tyskarna den överbord.

Till sist lyckades man dock få ombord en tross och bogseringen av den sjunkande ubåten kunde börja. Efter 25 minuter brast bogserkabeln mellan ubåten och H 57 men personalen från ubåtsflottiljen lyckades få igång motorerna och man försökte sätta ubåten på land.

Tyskarna försvann en efter en och kl 1950 lämnade hela besättningen fartyget i gummiflottar och plockades upp av jagarnas motorbåtar och slupar.

Kl 1955 blev läget kritiskt och den svenska personalen måste lämna ubåten som sjönk praktiskt taget under deras fötter. Ubåten sjönk på 15 meters djup nordost VIPESKÄR (se sjökort).

Under tiden som U 3503 låg till ankars utanför VRÅNGÖ observerade man från bevakningsfartygen att man kastade överbord en mängd föremål från ubåten.

Redan den 11 maj gick dykare ned och undersökte botten över vilken ubåten legat.

Man fann elektriska torpeder, en sextant, en säck med instruktioner* och order, fördelningsböcker m m.

Vid ett senare tillfälle bärgades kodböcker, ritningar och beskrivningar över ubåten.

Därtill fann man ytterligare ett antal torpeder och stridsspetsar till torpederna.

Tekniska data om U 3503

Byggd av SCHICHAU- WERFT i Danzig och levererad 9 september 1944 Tillhörde typ XXI

Helsvetsat sektionsbygge

Längd: 76.70 m bredd: 8 m inre bredd: 6.6 m

Displacement i övervattensläge: 1621 ton/ i undervattensläge: 1819 ton Djupgående tom: 6.32 m och fullt rustad: 11.34 m Framdrivningsmaskineri: g 2 st 6-cylindriga fyrtaktsdieslar på tillsammans 4.000 effektiva hästkrafter samt

2 Siemens Schuckert elmotorer på tillsammans 4200 eff hkr ur

3 124-celliga batterier.

Hon var dessutom försedd med 2 krypfartmotorer.

Maxfart över vatten: 15.6 knop/ under vatten: 16.8 knop

Snorkelfart: 6 knop

Aktionsradie över vatten: 15.500 distansminuter vid 10 knop

	5.100	15.6 knop	
Under	365	5	"
	110	10	"

Utrustning

U 3503:s utrustning stod på höjden av dåtida konstruktion. Typ XXI var den första serien ubåtar som försågs med snorkel, d v s en luftmast som gjorde det möjligt att ladda batterierna i uläge.

För övrigt var hon utrustad med:

- radiopejl

- radardetektor
- radar
- perifon = aktiv hydrofon
- periskop av speciell typ
- 6 st 53,3 cm bogtuber för 23 torpeder eller 17 torpeder och 12 minor
- Artilleri; 2 st dubbla 30 mm lv-pjäser och 3450 skott.
- förberedd rakettub mot ubåtsjaktfartyg

Besättning

5 officerare

5 underofficerare

14 underbefäl

33 meniga

Fartygschef var som tidigare nämnts, Oberleutnant zur See Hugo Deiring.

Personalkategorierna hade skilda mässar och förläggningar. Ombord fanns 6 uppblåsbara räddningsflottar, 3 WC, 3 duschar, sollampor m m.

Bärgning av ubåten

Efter långa och segslitna förhandlingar med de allierade fick Sverige slutligen

dispositionsrätten till U 3503 och man kunde sätta igång med bärgningsarbetet.

Detta arbete förbereddes och genomfördes helt i Kungl. Flottans regi och blev mycket framgångsrikt. Under sommaren pågick arbetet och den 27 augusti 1946 kunde U 3503 dockas in i Götaverkens stora docka i Göteborg.

Snorkelanläggningen

Alla delar av ubåten studerades av svensk expertis men det främsta intresset knöts till SNORKELN d v s luftmasten som gjorde det möjligt att ladda batterierna i uläge.

Man monterade bort snorkelanläggningen och förde över den till svenska ubåten DRAKEN och sedermera till U 9 som förlorade den vid en påsegling i södra Östersjön!

Proven med snorkeln utföll väl och snorkeln blev egna konstruktioner.

Nota bene: Snorkeln var inte någon tysk uppfinning!

Redan 1939 hade holländarna en snorkelubåt i drift på sin JAVA-station i Stilla Oceanen. Konstruktören hette J J Wichers och han hade tänkt sig följande fördelar med snorkeln:

- Möjlighet till laddning och förflyttning i uläge
- högre fart med dieselmotorerna i uläge
- bättre ventilation som var av stort värde i tropiska vatten

När tyskarna invaderade Holland i maj 1940 låg det 2 icke fullt färdiga snorkelubåtar på stapelbädden.

Därför förefaller det märkligt att tyskarna inte förrän i mars 1945 hade lyckats få fram ett 15-tal exemplar klara för operativt bruk.

Internering

Som jag tidigare berättade lämnade den tyska besättningen U 3503 strax innan den sjönk den 8 maj på kvällen.

Jagaren Norrköping tog ombord besättningen och avlämnade dem senare i LYSEKIL där de omhändertogs av armés personal. Internering skedde på BACKAMO alternativt Grunnebo. Det är mest troligt att det var BACKAMO för jag vet att det fanns en tysk ubåtsbesättning som var internerad där under VK II.

Det berättas att dessa ansåg sig vara förmer än de internerade kollegerna inom tyska armén och flygvapnet. Ubåtsbesättningen höll sig för sig själv och beblandades sig inte med de övriga!

Spekulationer beträffande PC U 3503, Oberleutnant zur See, Hugo Deiring

FC U 3503 Hugo Deiring var vid tillfället endast 26 år gammal och han hade hamnat i en minst sagt knivig situation.

Deiring hade ett bestämt uppträdande och han hävdade sina synpunkter med emfas inför de svenska sjöofficerare med vilka han hade att göra. I flera fall hade dessa betydligt högre rang än Deiring, Det är ganska säkert att Deiring hade order om att ubåten inte fick falla i fiendens hand utan den skulle sänkas om det skulle föreligga sådan risk.

Händelserna med U 3503 inträffade samtidigt med att det blev fred i Europa efter VK II.

Den 7 maj 1945 kl 14 beordrar Dönitz alla stridande tyska förband att kapitulera utan villkor.

Ubåtarna fick order att intaga övervattensläge och föra svart flagg samt att i klartext inrapportera sin position till närmaste allierad!

Det är troligt att Deiring redan hade förstört sin radioutrustning eller att han inte hade fått ordern från Dönitz, utan med behård konsekvens följde han givna order och sänkte sin ubåt när svenskarna sökte ta den omhand!

Fred i Europa den 8 maj 1945

Det jag har berättat om U 3503 här ovan omnämndes i tidningarna bara som små notiser på undanskymd plats och det var kanske inte att undra på, eftersom första veckan av maj-45 var fylld av dramatik:

Den 30 april sköt sig Hitler i sin bunker.

Den 4 april kapitulerade tyskarna i Danmark.

Den 7 april kapitulerade tyskarna i Norge.

Samma dag ger Dönitz order till alla stridande tyska förband att kapitulera utan villkor.

Den 8 maj kl 2301 kommer den officiella kungörelsen om att kriget är slut genom radiotal av Churchill, Stalin och Truman.

Hur många gånger har vi inte i historiska program hört Gunnar Heléns fina reportage från Kungsgatan i Stockholm den 8 maj-45 när fredsbudet kom!:

Nyheten om den tyska ubåten U 3503 drunknade i FREDSJUBLET!

Johan Imstedt

Källor

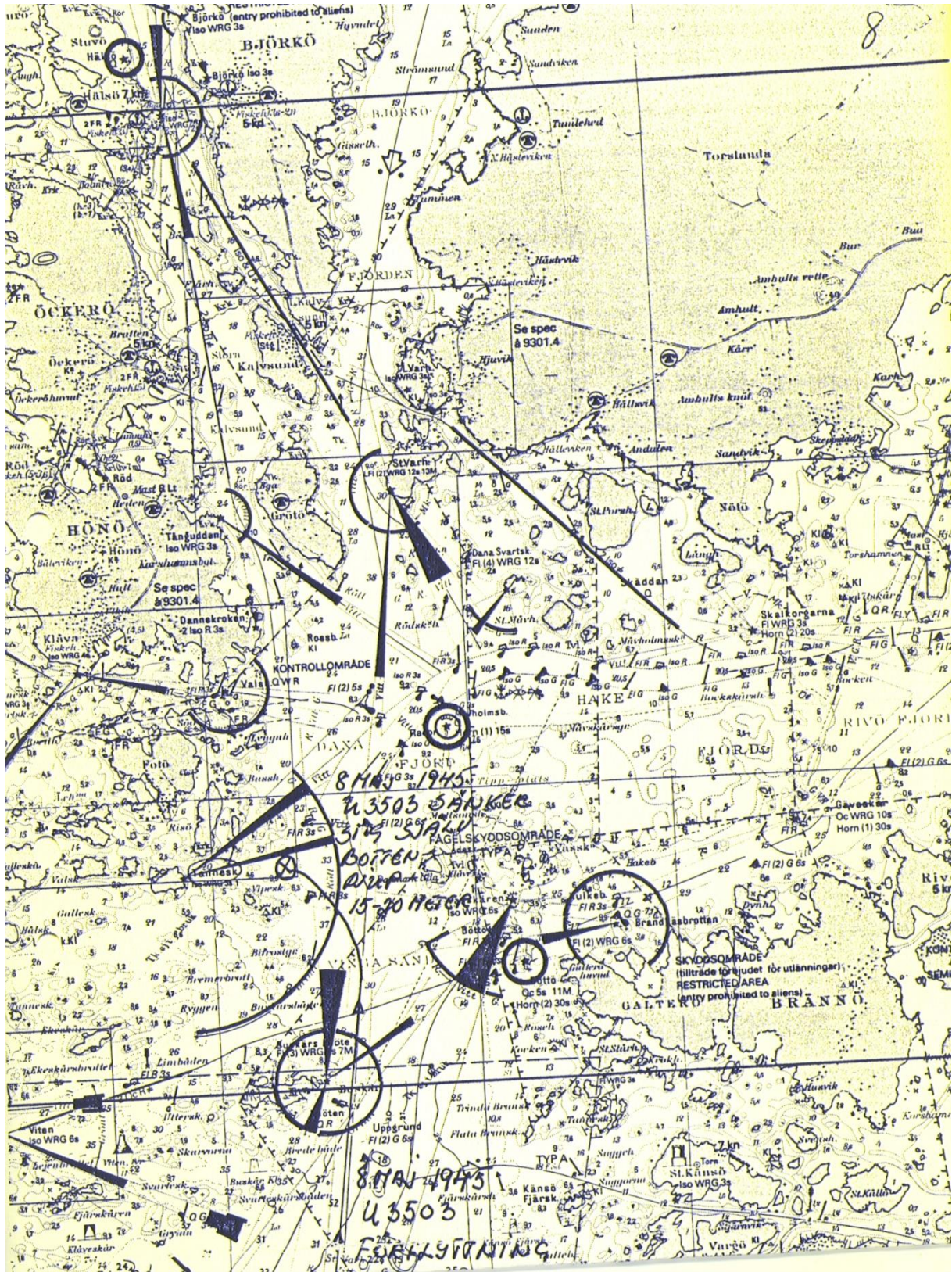
Flottans neutralitetsvakt 1939-45

Bärgningen av U 3503(särtryck ur TiS 3/81)

Ny svensk historia " Gustav V och hans tid 1938-47"

Personer som tjänstgjorde vid MDV vid aktuell tidpunkt

Norra delen av sjökortet (Upplösningen)

Forts nästa sida

Södra delen av sjökortet - som visar var U3503 kom in på svenskt vatten och inledningsvis låg till ankars.

